

A Study on Problems of the Using Chinese Synonymous Verbs with a Same Morpheme of Undergraduate Students in Thailand

Pimporn Wattanakamolkul

Chinese Department, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Abstract

The purposes of this research were to 1) analyze and compare the comprehension level of Chinese synonymous verbs with the same morpheme, 2) the state of understanding of Chinese synonymous verbs with the same morpheme, 3) the problems and error patterns of Chinese synonymous verbs with the same morpheme, 4) find solutions to teaching and learning problems in the use of Chinese synonymous verbs with the same morpheme. Population and sample include universities that offer Chinese as a major subject in Bangkok and metropolitan areas and regions, totaling 150 people in 6 places. The research utilized the following instruments: 1) Chinese synonymous verbs with the same morpheme using tests, 2) an interview form for Chinese teachers and students on problems and errors in using Chinese synonymous verbs with the same morpheme. Statistical analysis was conducted using frequency, percentage calculations and content analysis.

The results showed that: 1) contextual meaning, although meanings are the same or synonymous, when the scope of the meaning is different, the target of use is therefore different, as well as different degrees of hermeneutic semantics. In terms of grammatical functions, the composition of sentences is a factor that makes synonyms different in use in each context. Some words can perform different types of functions, including the structure of the word and the combined compound word type. The compound word has the highest number. 2) The condition of using Chinese synonymous verbs with the same morpheme that appear together in Chinese among Thai students was found to have a mostly correct usage rate of more than 50 percent. 3) For errors in the use of synonyms with Chinese morphemes by Thai students, it was established that the errors were in the meaning of words and grammar mistakes. 4) The guidelines for solving teaching problems consist of 4 main sides: the learners, the language difficulty level, instructors and teaching management, and textbooks, which have a solution to the problem of teaching and learning about the correct and systematic use of Chinese synonymous verbs with the same morpheme.

Keywords: Chinese synonymous verbs, Comprehension level, Error patterns, Teaching solutions

How to Cite

Wattanakamolkul, P. (2024). A Study on Problems of the Using Chinese Synonymous Verbs with a Same Morpheme of Undergraduate Students in Thailand. *Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University*, 16(1), 1-14. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/irdssru/article/view/268317> (In Thai)

การศึกษาปัญหาการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน ของนักศึกษาไทย

พิมพ์ วัฒนากมลกุล

สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ และเปรียบเทียบคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน 2) ศึกษาสภาพความเข้าใจในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน 3) ปัญหาข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน และ 4) แนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ มหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นสาขาวิชาเอกทั้งกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภูมิภาคต่างๆ จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบ 2) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ และวิธีการวิเคราะห์เอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบทความหมาย ถึงแม้ว่าความหมายจะเหมือนหรือพ้องกัน แต่เมื่อขอบเขตความหมายต่างกัน เป้าหมายการใช้จึงมีความแตกต่างกัน รวมทั้งระดับความหมายทางอรรถศาสตร์ หนักเบาหรือความเข้มข้นต่างกัน ด้านลักษณะหน้าที่ทางการใช้คำทางไวยากรณ์ พบว่า การใช้คำประกอบกันส่งผลทำให้คำพ้องความหมายมีความแตกต่างในบริบทการใช้ ด้านชนิดของคำ คำนั้นสามารถทำหน้าที่ได้หลายประเภท รวมทั้งรูปแบบโครงสร้างของคำ โดยคำประสมแบบรวมคำ-คำประสมแบบรวมคำมีจำนวนสูงสุด, 2) สภาพการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย พบว่า ส่วนใหญ่อัตราการใช้ที่ถูกต้องมากกว่า ร้อยละ 50 3) ปัญหาข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน พบว่า มีข้อผิดพลาดด้านความหมายของคำ และข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ และ 4) แนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนให้ถูกต้องและเป็นระบบ 4 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านระดับความยากของภาษา ด้านผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน รวมถึงด้านตำราเรียน

คำสำคัญ: คำกริยาพ้องความหมาย, ระดับความเข้าใจ, ข้อผิดพลาดในการใช้คำ, แนวทางแก้ไขปัญหา

บทนำ

คำพ้องความหมายนับว่าเป็นปรากฏการณ์ทางภาษารูปแบบหนึ่ง ซึ่งคำพ้องความหมายของภาษาจีนก็มีระดับความยากและซับซ้อนในการใช้ภาษาเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งคำพ้องความหมายจะหมายถึง คำที่มีรูปการเขียนแตกต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายกัน **สุนันท์ อัญชลินุกูล** (Anchaleenukul, 2019) โดยเฉพาะคำกริยาพ้องความหมายและประกอบด้วยหน่วยคำปรากฏร่วมกันนั้นยังเพิ่มความยากและซับซ้อนในความเข้าใจของผู้เรียนชาวไทยมากขึ้นอีกด้วย จากประสบการณ์สอนของผู้วิจัยพบว่า คำกริยาที่พ้องความหมายอีกทั้งประกอบด้วยหน่วยคำปรากฏร่วมกัน เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการเกิดข้อผิดพลาดและสับสนในการใช้คำเพื่อการสื่อสารทางภาษาจีนของผู้เรียน เช่น กลุ่มคำ “帮”: “帮助 (ช่วย)” และ “帮忙 (ช่วย)” คำกริยาทั้งสองคำนี้ล้วนแต่ประกอบด้วยหน่วยคำ “帮” ซึ่งความหมายของคำเหล่านี้ล้วนแล้วแต่แปลความหมายว่า “ช่วย ช่วยเหลือ” ทั้งสิ้น หากผู้เรียนในระดับต้นที่เรียนรู้ภาษาจีนใน

ระดับพื้นฐาน บางครั้งก็ไม่สามารถแยกแยะการใช้คำระหว่างสองคำนี้ได้ ทำให้เลือกใช้คำไม่ถูกต้องและเหมาะสม

จากการรวบรวมคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมที่มักพบข้อผิดพลาดบ่อยจากแหล่งฐานข้อมูลการเขียนข้อสอบHSK (HSK Dynamic Composition Corpus หรือ HSK 动态作文语料库) โดย (Beijing Advanced Innovation Center for Language Resources, 2019) พบว่ามีผู้เรียนภาษาจีนที่ใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมผิดพลาด ดังตัวอย่างดังกล่าวด้านล่างที่มีสัญลักษณ์ เช่น 帮忙 (ช่วย) → 帮助 (ช่วย) หมายถึงคำที่ผิดคือ 帮忙 (ช่วย) หัวลูกศรไปทางขวาคือคำที่ถูกต้อง ก็คือ 帮助 (ช่วย) นอกจากนี้สัญลักษณ์* ในประโยคหมายถึงประโยคที่ใช้คำผิด

(1) 帮忙 (ช่วย) → 帮助 (ช่วย)

* 诸葛亮是帮忙刘备打天下的军师。

诸葛亮是帮助刘备打天下的军师。

จูเก่อเหลียงคือขุนซื่อที่ช่วยหลิวเป่ย์บุกยึดอำนาจ

* 我永远忘不了你的帮忙。

我永远忘不了你的帮助。

ฉันจะไม่ลืมความช่วยเหลือของคุณเลย

(2) 发生 (เกิด) → 产生 (เกิด)

* 因为没有主人精神，所以发生了这样的结果。

因为没有主人精神，所以产生了这样的结果。

เนื่องจากไม่มีกำลังใจจากหัวหน้า ดังนั้นจึงเกิดผลลัพธ์เช่นนี้

* 这样会发生人和人之间的矛盾。

这样会产生人和人之间的矛盾。

เช่นนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างบุคคล

(3) 了解 (เข้าใจ) → 理解 (เข้าใจ)

* 我可以了解家长们担心自己孩子，特别是女孩子的早恋。

我可以理解家长们担心自己孩子，特别是女孩子的早恋。

ฉันเข้าใจว่าผู้ปกครองเป็นห่วงลูกหลานของตัวเอง โดยเฉพาะความรักของลูกสาว

* 我小时候不能了解父亲的工作，常常去他的房间打扰他的工作。

我小时候不能理解父亲的工作，常常去他的房间打扰他的工作。

ตอนเด็กฉันไม่เข้าใจงานของพ่อ บ่อยครั้งที่จะไปรบกวนการทำงานของเขามาก

(4) 取得(ได้รับ) → 得到(ได้รับ)

* 人呢，都是一样吧，都愿意自己取得最好的，什么都最好的

人呢，都是一样吧，都愿意自己得到最好的，什么都最好的

คนเราก็เป็นเช่นนี้แหละ ล้วนแล้วแต่ต้องการอยากได้รับสิ่งที่ดีที่สุด อะไรก็ตามดีที่สุด

จากตัวอย่างและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมนั้น มีความสำคัญในการสอนเรียนการสอนภาษาจีนอย่างยิ่ง ขณะเดียวกันก็เป็นหนึ่งในปัญหาและอุปสรรคของการเรียนภาษาจีนอีกด้วย ซึ่งการเรียนการสอนคำศัพท์เป็นรากฐานสำคัญอีกกระบวนการหนึ่งในการเรียนรู้และเข้าใจภาษา ทั้งนี้การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบลักษณะทางภาษา และปัญหาสาเหตุจากข้อผิดพลาดดังกล่าว จะสามารถช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้อาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยให้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน
2. เพื่อศึกษาสภาพความเข้าใจในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย
3. เพื่อศึกษาปัญหาข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย
4. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนที่ถูกต้องและเป็นระบบ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

ประชากรที่และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรในที่นี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ดำเนินการเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นสาขาวิชาเอกทั้งในกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในภูมิภาค จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ดำเนินการเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นสาขาวิชาเอกทั้งในกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในภูมิภาค จำนวน 6 แห่ง รวมทั้งสิ้น 150 คน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบทดสอบการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน และส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน

2. แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาจีนและนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน เรื่อง ปัญหาและข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน และ 3) แบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาจีน เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน

การวิจัยครั้งนี้คัดเลือกคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนที่เป็นคำพยางค์คู่ โดยคัดเลือกคำศัพท์จากหนังสือเรียนภาษาจีน จำนวน 5 ชุด คัดเฉพาะคำกริยา หลังจากนั้นนำคำกริยามาคัดเลือกเฉพาะคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนที่เป็นคำพยางค์คู่แบ่งเป็นระดับต้นและระดับกลาง โดยใช้พจนานุกรมคำพ้องความหมาย 同义词词林 (Tongyici Cilin) ของ Mei Jiaju, Zhu Yiming, Gao Yunqi & Yin Hongxiang (Mei, Zhu, Gao, & Yin, 1996) เป็นเอกสารอ้างอิงในการคัดเลือกคำ ซึ่งในระดับต้นแบ่งได้เป็นจำนวน 24 กลุ่มคำ จำนวน 28 คู่ และในระดับกลางแบ่งได้จำนวน 26 กลุ่มคำ จำนวน 32 คู่ (หมวดกลุ่มคำซ้ำ 1 กลุ่มคำ คือ “保”) จึงเหลือจำนวนทั้งสิ้น 59 กลุ่มคำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. รวบรวมคำศัพท์ในหนังสือเรียน จำนวน 5 ชุด
2. ดำเนินการคัดแยกเฉพาะคำกริยา โดยโปรแกรม ICTCLAS Python
3. จัดกลุ่มคำศัพท์ดำเนินการคัดแยกเฉพาะคำกริยาเพื่อความหมายหน่วยคำปรากฏร่วม โดย Microsoft Access
4. สร้างคลังข้อมูลในการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างของคำกริยาเพื่อความ โดยแบ่งเป็นด้านบริบทความหมายของคำศัพท์จีน-ไทย ลักษณะทางไวยากรณ์ (การใช้ภาษา) โดยใช้หนังสืออ้างอิงความหมายจากพจนานุกรมจีน-ไทย ฉบับใหม่ (ฉบับด่วย่อ) ของ **เริ้วชัย เอี่ยมวรเมธ** (Iamworamate, 2018) ที่เป็นที่ยอมรับและใช้กันทั่วไปสำหรับผู้เรียนในประเทศไทย และพจนานุกรมจีนสมัยใหม่ (现代汉语词典) (第七版) ฉบับที่ 7 (The Dictionary Department of the Institute of Linguistics of the Chinese Academy of Social Sciences, 2016) ซึ่งใช้กันโดยแพร่หลายในวงการการศึกษาการเรียนการสอนภาษาจีน และพจนานุกรมการใช้คำภาษาจีน 《现代汉语用法词典》ของ **冯志纯** Feng Zhichun (Feng, 2010)
5. สร้างและปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบจากบริบทของคำศัพท์นั้น หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) คือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach โดยได้ค่าความน่าเชื่อถือ เท่ากับ 0.707 สามารถนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาจากแบบทดสอบที่เก็บรวบรวมได้จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

1. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาของอาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาภาษาจีน และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (จาก 6 มหาวิทยาลัย)
2. นำแบบทดสอบทั้งหมดจำนวน 150 ชุด มาทำการวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร
3. ทดสอบว่าปัญหาการใช้คำกริยาเพื่อความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนมีรูปแบบลักษณะใด พร้อมทั้งวิเคราะห์รูปแบบของความผิดพลาดจากอัตราความถูกต้องและผิดพลาด รวมทั้งปัจจัยและสาเหตุที่เกิดขึ้นในความผิดพลาดของการใช้คำกริยาเพื่อความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายและหน้าที่การใช้คำ ซึ่งในด้านความหมายของคำศัพท์สามารถแบ่งวิเคราะห์เป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1. ความหมายพ้องกัน แต่บริบทความหมายภาษาจีนมีมากกว่าภาษาไทย 2. ความหมายพ้องกัน แต่บริบทความหมายภาษาจีนมีน้อยกว่าภาษาไทย และ 3. ความหมายภาษาจีนและไทยมีความทับซ้อนกันบางส่วน รวมทั้งวิเคราะห์หน้าที่ความเหมือนและแตกต่างในการใช้คำลักษณะดังกล่าว

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยใช้การวิจัยเอกสาร รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นอกจากนี้มีการนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบของนักศึกษา จำนวน 150 ชุด มาวิเคราะห์อัตราความถูกต้องและข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาเพื่อความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลทางสถิติพรรณนา วิเคราะห์โดยค่าความถี่ ค่าสถิติร้อยละ

ผลการวิจัย

1. จากการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน พบว่าหลังจากที่ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างของคำกริยาพ้องความ โดยแบ่งเป็นด้านบริบทความหมายของคำศัพท์จีน-ไทย ลักษณะหน้าที่ทางการใช้ภาษา รวมทั้งรูปแบบโครงสร้างของคำ พบว่าคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน ส่วนใหญ่จะมีระดับความยากของระดับคำอยู่ที่ HSK 4-5-6 เป็นหลัก ซึ่งจะเป็นคำที่อยู่ในระดับกลางถึงสูง และความหมายของคำพ้องกริยามีความเหมือนและใกล้เคียงกัน ตลอดจนบางคำไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างในความหมายได้ในภาษาไทย จึงต้องศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบในบริบท รูปแบบกลุ่มคำมีลักษณะชนิดของคำในแบบต่างๆ อาทิเช่น กลุ่มกริยา-กริยา จำนวน 38 กลุ่ม กลุ่มกริยา-กริยา,นาม จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มกริยา-กริยา-กริยา จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มกริยา-กริยา-กริยา,นามจำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มกริยา-คุณศัพท์,กริยา จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มกริยา,นาม-กริยา จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มอื่น ๆ อย่างละ 1 กลุ่ม เป็นต้น เมื่อแยกวิเคราะห์รายด้านเป็นด้านบริบทความหมาย ด้านลักษณะหน้าที่การใช้คำ และรูปแบบทางโครงสร้างของคำ ดังนี้

1.1 ด้านบริบทความหมายของคำศัพท์จีน-ไทย จากคู่คำศัพท์ภาษาจีนทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างด้านบริบทความหมายของคำพ้องความหมายของกลุ่มคำในภาษาจีนนั้น สามารถแบ่งศึกษาวิเคราะห์รายด้าน ได้ดังนี้

1.1.1 ขอบเขตของความหมายและความเหมาะสมของเป้าหมายการใช้แตกต่างกัน (词义范围、适用对象) เป้าหมายของบริบทการใช้ บางคำเน้นที่คน บางคำเน้นที่สรรพสิ่ง รวมถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ซึ่งคำพ้องความหมายกริยามักจะพบเห็นปรากฏการณ์ทางภาษาบ่อยครั้งที่ความหมายเดียวกัน บางคำมีหลายความหมาย แต่ในจำนวนความหมายของคำเหล่านั้นก็จะมีที่ความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันปรากฏให้เห็น แต่ขอบเขตความหมายมีความต่างกัน และเป้าหมายของการใช้ก็แตกต่างกัน เช่น “认为 (เข้าใจว่า, ถือว่า, คิดว่า)、以为 (เข้าใจว่า, ถือว่า, นึกว่า)”、“赞美 (ชมเชยสรรเสริญ,ชื่นชม, ยินดี) 、赞扬 (สรรเสริญ)”、“期待 (เฝ้าปรารถนา, เฝ้ารอคอย) 、等待 (รอ รอคอย คอย)”、“产生 (ทำให้เกิด บังเกิด เกิด) 、生产 (1.ผลิต 2.คลอดบุตร) ”、“出产 (ผลิต)” เป็นต้น

1.1.2 ด้านระดับความหมายหนักเบาหรือเข้มข้นต่างกัน กล่าวคือระดับทางอรรถศาสตร์ (Semantic) ในคำที่พ้องความหมายกัน หรือความหมายใกล้เคียงกันแต่จะมีความแตกต่างกันในระดับความหนักเบาของคำเมื่อใช้ในบริบท คำพ้องกริยาก็เช่นกันที่มักปรากฏให้เห็นบ่อย เช่น 保卫 (พยายามดูแล การป้องกัน ปกป้อง)、保护 (พยายามดูแล การป้องกันปกป้อง); 埋怨 (ตำหนิ บ่น โทษ)、抱怨 (บ่นว่า/โทษคนอื่น); 了解 (เข้าใจ รู้ อย่างแจ่มแจ้ง)、理解 (เข้าใจ รู้) เป็นต้น

1.1.3 การเน้นหนักความหมาย (เน้นหนักที่หน่วยคำ) คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน ถึงแม้ว่าเป็นคำที่มีหน่วยคำปรากฏร่วมเดียวกันและมีความหมายพ้องกัน แต่สังเกตได้ว่าจะมีความแตกต่างกันตรงที่การเน้นหนักที่หน่วยคำใดคำหนึ่ง จึงทำให้รูปแบบการใช้คำมีความแตกต่างออกไปในบริบทการใช้ เช่น “旅行” (ท่องเที่ยว, ทักจนจร) - “旅游” (ท่องเที่ยว, ท่องเที่ยว (ทัศนจาร)) สองคำนี้ความหมาย คือ เดินทางท่องเที่ยวเหมือนกัน แต่ต่างกันตรงที่เมื่อการใช้จะเน้นหน่วยคำต่างกัน คำว่า “旅行” (ท่องเที่ยว, ทักจนจร) เน้นที่ “行” (เน้นการเดินทาง) สำหรับคำว่า “旅游” (ท่องเที่ยว, ท่องเที่ยว (ทัศนจาร)) เน้นที่ “游” (เน้นการท่องเที่ยว เที่ยวชม) เป็นต้น

1.1.4 ลีลาความหมายแฝงของคำศัพท์ (ความหมายเชิงบวกหรือเชิงลบ) คำพ้องความหมายจะมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น คือ ความหมายของคำและลักษณะทางไวยากรณ์ที่คล้ายคลึงกัน แต่บางคำก็จะมีนิยามอรรถลักษณะเชิงบวกหรือเชิงลบ หรือแบบกลาง ตลอดจนคำที่ปรากฏเชิงภาษาพูดหรือภาษาเขียนที่

แตกต่างกัน โดยบางคำนั้นสามารถใช้ทดแทนกันได้ แต่ในบางบริบทสถานการณ์ก็มีความแตกต่างกันได้อย่างชัดเจน (Ge, 2001) ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทการใช้และกาลเวลาหรือความเคยชินในการใช้คำนั้นๆ ของสังคม เช่น “感激 (ซาบซึ้งใจ, ขอบคุณ)、感谢(ขอบคุณ ขอบพระคุณ)”、“表现 (แสดง (ปฏิกริยา อารมณ์ ความรู้สึกด้วยสีหน้า การกระทำหรือคำพูด), แสดงออกมา แสดงให้เห็นแสดงออกในทางการกระทำเจตนาแสดงความสามารถของตน)、表达 (การแสดงออก, แสดง (ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ))、表示(แสดงกิริยาหรือลักษณะท่าทางที่แสดงออกซึ่งความคิดและอารมณ์, แสดง, แสดงว่า)”、“思念(คิดถึง เผื่อคิดถึง)、想念 (คิดถึง, เป็นห่วง)”、“答复(ตอบ)、回答(ตอบ)”

1.2 ด้านลักษณะหน้าที่ของการใช้คำทางไวยากรณ์

1.2.1 การเป็นส่วนประกอบของประโยคการใช้คำประกอบกัน เช่น คำกริยาต้องประกอบคู่กับกรรมชนิดใด เป็นต้น โดยการประกอบกันเป็นคน ไม่ใช่สิ่งของ หรือเป็นเงื่อนไขใดที่ต้องคู่กัน ไม่สามารถเลี่ยงได้กับการใช้คำ เช่น “帮忙 (ช่วย)、帮助 (ช่วย)” เป็นกริยาทั้งคู่ซึ่ง “帮忙” (ช่วย) สามารถแยกส่วนระหว่างคำได้ เช่น 帮他们的忙 (ช่วยพวกเขา) แต่ไม่สามารถตามด้วยกรรมตรงได้ หากแต่“帮助”(ช่วย) สามารถตามด้วยกรรมได้ เช่น 帮助他们(ช่วยพวกเขา) แต่ตรงกลางไม่สามารถแยกส่วนระหว่างคำได้เหมือน เช่น “帮忙” (ช่วย)

1.2.2 ชนิดของคำศัพท์ ในหน้าที่ของไวยากรณ์นั้นสามารถแบ่งชนิดของคำได้เป็น คำแท้ และคำไม่แท้ และบางคำก็ไม่ได้มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว เช่น บางคำอาจเป็นได้ทั้งคำกริยาและคำนาม หรือทำหน้าที่เป็นทั้งคำคุณศัพท์และคำกริยา (Liu, 2001) ซึ่งในคำพ้องความหมายนั้นส่วนใหญ่จะเป็นคำประเภทเดียวกัน หากชนิดคำต่างกันก็จะมีแตกต่าง (Yang, 2004) ผู้เรียนจะสังเกตและแยกแยะวิเคราะห์คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน โดยเบื้องต้น คือ จากลักษณะชนิดของคำว่าเป็นคำชนิดใด เพื่อจะได้เข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นและสามารถแยกแยะและนำไปใช้แต่งประโยคได้ถูกต้องกับสถานการณ์และบริบทแวดล้อมทางภาษา เนื่องจากคำหนึ่งทำหน้าที่ได้หลายประเภท ทั้งคำกริยาและคำนาม คำกริยาและคำคุณศัพท์ หรือ คำกริยา,คำนามและคำบุพบท หรือ คำกริยาและคำกริยาวิเศษณ์ เป็นต้น

1.3 รูปแบบทางโครงสร้างของคำ

คำกริยาพ้องความหมายส่วนใหญ่จะเป็นคำประสม ซึ่งรูปแบบวิธีการสร้างคำหรือโครงสร้างของคำประสมนั้น โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

1.3.1 คำประสมแบบคู่ขนาน (复合式) ประกอบด้วย คำประสมแบบรวมคำ (联合式) คำประสมแบบเสริมความ (补充式) คำประสมแบบกริยา-กรรม (动宾式) คำประสมแบบความขยาย (偏正式) โดยพบว่า ส่วนใหญ่มักเป็นโครงสร้างคำประสมแบบคู่ขนาน ซึ่งมากกว่าถึง 32 กลุ่มคำ เป็นรูปแบบโครงสร้างประเภทคำประสมแบบรวมคำ (联合式)

1.3.2 วิธีการเติมคำอุปสรรคปัจจัย (附加词缀式) โดยประกอบด้วยคำอุปสรรคหรือปัจจัยตามด้วยรากศัพท์ที่แสดงความหมายของคำ

2. จากการศึกษาสภาพความเข้าใจในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 150 คน จากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยแบ่งเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลคิดเป็นร้อยละ 28.66 มหาวิทยาลัยราชภัฏ คิดเป็นร้อยละ 41.34 มหาวิทยาลัยเอกชน คิดเป็นร้อยละ 11.33 มหาวิทยาลัยของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 18.67 ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ร้อยละ 48 สาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 20 สาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ ร้อยละ 14.67 สาขาวิชาจีนศึกษา ร้อยละ 6 และสาขาอื่นๆ ร้อยละ 11.33 โดยจำแนกเป็น

เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 15.33 และเพศหญิง ร้อยละ 84.67 สำหรับช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น อายุ 19 ปี ร้อยละ 10 อายุ 20 ปี ร้อยละ 25.33 อายุ 21 ปี ร้อยละ 31.33 อายุ 22 ปี ร้อยละ 18 และ อายุ 22 ปีขึ้นไป ร้อยละ 15.33 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีเชื้อสายจีน จำนวนถึง 97 คน คิดเป็นร้อยละ 64.67 ระยะเวลาที่เรียนภาษาจีน ระหว่าง 1-2 ปี ร้อยละ 6.67 ระยะเวลาที่เรียนระหว่าง 3-4 ปี ร้อยละ 36.67 ระยะเวลาที่เรียนระหว่าง 5-6 ปี ร้อยละ 30 ระยะเวลาที่เรียนระหว่าง 7-8 ปี ร้อยละ 8 และระยะเวลาเรียน ภาษาจีน 8 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.67 ส่วนใหญ่ยังไม่เคยสอบ HSK จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมา เคยสอบผ่านระดับ 4 แล้ว จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

จากแบบทดสอบคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏรวมภาษาจีนจำนวนทั้งสิ้น 60 ข้อ มีอัตราการใช้ถูกต้องเกินร้อยละ 50 จำนวน 35 ข้อ และอัตราการใช้ถูกต้องไม่ถึงร้อยละ 50 จำนวน 25 ข้อ ซึ่งจาก ข้อมูลดังกล่าวเมื่อผู้วิจัยนำมาศึกษาวิเคราะห์สภาพการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏรวม ภาษาจีนของนักศึกษาไทย พบว่า จากอัตราการใช้ที่ถูกต้องมากกว่า ร้อยละ 50 จำนวน 35 ข้อ นั้น โดยค่า อัตราร้อยละความถูกต้องเมื่อเปรียบเทียบแล้วพบว่า ร้อยละ 50-60 จำนวน 18 ข้อ ร้อยละ 60 ขึ้นไป-ร้อยละ 70 จำนวน 9 ข้อ ร้อยละ 70 ขึ้นไป-ร้อยละ 80 จำนวน 6 ข้อ และร้อยละ 80 ขึ้นไป มีจำนวน 2 ข้อ ซึ่งพบว่า ร้อยละอัตราที่ตอบถูกต้องสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 86 ได้แก่

ตัวอย่าง 1

- ✓ 我们饭店的菜和服务 **保证** 让您满意。
- ✗ 我们饭店的菜和服务 **保障** 让您满意。

อาหารและบริการของร้านอาหารเรา**รับรอง**จะทำให้คุณพึงพอใจ

คำว่า“保证” (การรับรอง ยอมรับ) และ“保障” (หลักประกัน ป้องกันรักษา) เมื่อพิจารณาจากบริบท ของรูปประโยค ดังนั้นควรใช้คำว่า“保证”ซึ่งในการตอบแบบทดสอบครั้งนี้มีผู้ตอบแบบสำรวจถูกต้องถึง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 86 โดยที่“保障”จะเน้นความหมายเป็นหลักประกันซึ่งจะไม่ใช้กับบริบทนี้

ตัวอย่างที่ 2

- ✓ 她 **控制** 不住自己的感情，哭了起来。
- ✗ 她 **限制** 不住自己的感情，哭了起来。

เธอ**ควบคุม**อารมณ์ตัวเองไม่อยู่จึงร้องไห้ออกมา

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่าคำว่า“控制”ซึ่งหมายถึง ควบคุม คุม และคำว่า“限制”จำกัด, จำกัดขอบเขต, ไม่เกินบังคับ ควบคุมไม่ให้เกิน ซึ่งใช้กับขอบเขตที่จำกัดไม่เลยเถิด จำกัดอยู่ ทำหน้าที่เป็นคำนาม เน้นหนักการ ควบคุมกำลังภายนอก ทำหน้าที่ตามด้วยกรรม หรือภาคแสดงที่เป็นคำเสริมกริยาว่างไว้หลังกริยา และ นอกจากนี้ในรูปประโยคเป็นการคำขยายบทกริยา คำกริยา+ 不住 ซึ่งเป็นคำเสริมบอกความน่าจะเป็น (可能 补语) แปลว่า “.....ไม่ได้,ไม่อยู่,ไม่ไหว” แสดงถึงการกระทำนั้นสามารถทำให้สภาพการณ์ สภาพจิตใจ สรรพสิ่งต่างๆ ที่สามารถถือครอง เก็บ จำ ทน รับไว้ได้อยู่ เป็นต้น โดยจากประโยคนี้คำกริยาที่มีความหมาย และเหมาะสมกับบริบทของคำกริยานี้คือ“控制”โดยมีการใช้คำที่ถูกต้องถึงจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 84.67

จากการศึกษาวิเคราะห์ประโยคตัวอย่างจะพบว่าคำที่ใช้ถูกต้องมักเป็นคำที่ผู้เรียน มักพบเจอและใช้ บ่อย หรือมีจุดสังเกตการจับคู่เลือกใช้คำในบริบทนั้นๆ ที่เหมาะสม อีกทั้งสามารถวิเคราะห์แยกแยะความ แตกต่างได้ค่อนข้างชัดเจน

ทั้งนี้สำหรับผู้ตอบแบบทดสอบในข้อคำถามที่มีการใช้ผิดพลาดมากที่สุด คือ กลุ่มคำว่า “望” “适” “感” “动” โดยเรียงลำดับจากที่ผิดพลาดมากที่สุด 5 อันดับ

3. วิเคราะห์ปัญหาข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทย

ตารางที่ 1 ข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนของนักศึกษาไทยโดยจำแนกตามประเภทข้อผิดพลาด

ประเภทข้อผิดพลาด	ลักษณะข้อผิดพลาด	จำนวนความถี่ของข้อผิดพลาด(ครั้ง)	ร้อยละ
ข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ (语法错误)	หน้าที่ของวากยสัมพันธ์ (句法功能)	527	12.60
	ชนิดของคำ (词性)	374	8.95
	การใช้คำปรากฏร่วมประกอบกันของคำ (搭配对象)	326	7.80
ข้อผิดพลาดด้านความหมายของคำ (词义错误)	ระดับความเข้มข้นความหมาย	595	14.23
	อรรถศาสตร์ (语义轻重)		
	ขอบเขตของความหมายและความเหมาะสมของเป้าหมายการใช้ (词义范围、适用对象)	1,094	26.17
	วจนภาษา(ถ้อยคำ)(ภาษาพูด ภาษาเขียน) (语体色彩) (口语、书面语)	231	5.52
	ขอบเขตการใช้ (使用范围)	1,034	24.73
รวม		4,181	100

จากตารางที่ 1 ข้อผิดพลาดที่พบในกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ 1) ข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ 2) ข้อผิดพลาดด้านความหมายของคำ โดย เมื่อแยกเป็นลักษณะข้อผิดพลาดข้อย่อยตามรายด้านใหญ่ จะพบว่า ข้อผิดพลาดด้านความหมายของคำ ในลักษณะข้อผิดพลาดด้านขอบเขตของความหมายและความเหมาะสมของเป้าหมายการใช้ มีอัตราข้อผิดพลาดสูงที่สุด จำนวน 1,094 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.17 ลำดับรองลงมา คือข้อผิดพลาดด้านขอบเขตการใช้ คิดเป็น 1,034 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 24.73 และระดับความเข้มข้นความหมายอรรถศาสตร์ คิดเป็น 595 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 14.23 และข้อผิดพลาดด้านวจนภาษา(ถ้อยคำ)(ภาษาพูด ภาษาเขียน) คิดเป็น 231 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.52 สำหรับข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ แบ่งเป็นลักษณะข้อผิดพลาดหน้าที่ของวากยสัมพันธ์ จำนวน 527 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.60 ลำดับรองลงมา คือ ชนิดของคำ จำนวน 374 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.95 และลำดับต่อมา คือ การใช้คำปรากฏร่วมประกอบกันของคำ จำนวน 326 คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ

นอกจากนี้จากการสอบถามและสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนจากกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยทั้ง 6 แห่ง และนำมาวิเคราะห์สรุปปัญหาสาเหตุของการเกิดปัญหาข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน สามารถแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ปัญหาด้านผู้เรียน พบว่า ร้อยละ 84 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความเห็นว่าการเรียนคำพ้องความกริยามีอุปสรรคต่อการเรียนเนื่องจากความหมายที่ใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดความสับสน และไม่สามารถแยกแยะหรือเลือกใช้คำได้ถูกต้อง อีกทั้งผู้เรียนมักจะนำไปเปรียบเทียบในภาษาไทยซึ่งจะมีคำที่ไม่หลากหลาย

เท่ากับภาษาจีน ได้รับอิทธิพลของภาษาแม่ในแง่ลบทำให้เกิดความเข้าใจผิดในการเรียนภาษาต่างประเทศได้ง่าย

2. ปัญหาระดับความยากของภาษา เนื่องจากระดับความสามารถทางภาษารวมทั้งวงคำศัพท์ของนักศึกษามีจำนวนไม่มากพอ มักจะคุ้นเคยกับคำศัพท์ที่พบเจอบ่อยและมีระดับความยากระดับต้น ดังนั้นเมื่อต้องใช้คำที่มีบริบทความหมายใกล้เคียงกัน จึงทำให้หลีกเลี่ยงที่จะใช้คำที่มีระดับความยากที่สูง แต่กลับเลือกจะใช้คำที่พบบ่อยมากกว่าคำที่อยู่ในระดับสูงและไม่คุ้นเคย

3. ปัญหาด้านผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน สำหรับส่วนของคำศัพท์ผู้สอนจะใช้เวลาในการสอนไม่มาก โดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนคำศัพท์ คือ การแปลเป็นภาษาไทยหรือตามพจนานุกรม ซึ่งในหลายคำจะเกิดปรากฏการณ์คือ สามารถใช้ได้หลายบริบทแต่มีความแตกต่างในรายละเอียดหรือ 一对多 ตลอดจนเนื่องจากระยะเวลาการสอนจำกัดผู้สอนจึงขาดการอธิบายหรือเน้นย้ำรูปแบบหน้าที่การใช้คำ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควรในการจัดการเรียนการสอนด้านคำศัพท์ส่งผลให้เมื่อผู้เรียนนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเกิดข้อผิดพลาดขึ้นได้อย่างง่าย

4. ปัญหาด้านตำราเรียน เนื่องจากตำราเรียนภาษาจีน ส่วนใหญ่จะจะใช้ตำราที่ผลิตจากสำนักพิมพ์ของประเทศจีน ซึ่งในการอธิบายคำหรือความหมายต่างๆ จะเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นเมื่อผู้เรียนพบเจอ ก็จะแปลเป็นภาษาแม่ของตนเองอย่างคำต่อคำ(ตัวอักษรต่อตัวอักษร) ไม่ได้มีการตระหนักถึงบริบทของการใช้คำเท่าที่ควร นอกจากนี้ในตำราเรียนคำศัพท์ในแต่ละคำจะมีหลายบริบท และจะกระจายอยู่ในหลายบทเรียน รวมทั้งเกิดช่องว่างความแตกต่างระหว่างภาษาต้นทางและปลายทาง จึงง่ายต่อการสับสนก่อให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้นในการใช้

5. แนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏรวมภาษาจีนให้ถูกต้องและเป็นระบบ หลังจากที่ได้เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏรวมภาษาจีน ทำให้ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางแก้ไขปัญหารายด้าน ดังนี้ 1) แนวทางแก้ไขปัญหาด้านผู้เรียน ใช้วิธีการสร้างสถานการณ์ความเข้าใจทางภาษาแก่ผู้เรียนจะเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจของความแตกต่างของคำ ผ่านการฝึกทักษะและใช้ในสถานการณ์จริงอย่างสม่ำเสมอ 2) แนวทางแก้ไขปัญหาระดับความยากของภาษา กล่าวคือ ควรมีการจัดลำดับความยาก-ง่าย ก่อนหลังเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดระบบในการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน และเมื่อมีความจำเป็นต้องเชื่อมโยงเครือข่ายคำศัพท์ที่ผู้เรียนอาจต้องพบเจอในสถานการณ์ต่างๆ 3) แนวทางแก้ไขปัญหาด้านผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน การสร้างกิจกรรมเรียนรู้ในรูปแบบที่แตกต่างจากการบรรยายในชั้นเรียนทั่วไป เป็นรูปแบบที่เรียนรู้ไปพร้อมกับการทำกิจกรรมที่กระตุ้นทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยหลังจากการเรียนรู้คำศัพท์ จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทบทวนหรือใช้ความรู้ที่ศึกษามาวิเคราะห์ โดยผู้สอนให้ความช่วยเหลือกรณีมีปัญหาไม่สามารถแก้ไขได้ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 (Regional Education Office No.3, 2020) 4) แนวทางแก้ไขปัญหาด้านตำราเรียน ให้ความสำคัญในการให้เทคนิคและการวิเคราะห์สังเกตรูปแบบการเลือกใช้คำที่เหมาะสมและถูกต้อง ตลอดจนเชื่อมโยงในบริบทตามบริบทสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบเจอ

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แสดงถึงลักษณะรูปแบบทางภาษา ตลอดจนสภาพความเข้าใจและปัญหาในการใช้คำของคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏรวมภาษาจีน ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียน

การสอนในด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน โดยผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยใน 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีนพบว่า ส่วนประกอบของหน่วยคำที่ปรากฏร่วมเหมือนกันเป็นตัวกำหนดความเหมือนกัน ส่วนตัวประกอบของหน่วยคำที่มีส่วนคล้ายกันแต่ก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งก็ทำให้คำลักษณะนี้เกิดความเหมือนที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นที่ต่างกัน ก่อให้เกิดความแตกต่างในการเป้าหมาย ขอบข่ายในการใช้ เป็นต้น ดังงานวิจัยของ Dong Yunhua (Dong, 1989) ในคำที่มีบางหน่วยคำมีความหมายเหมือนกันโดยปกติจะสามารถใช้แทนกันได้ แต่ต้องมีการวิเคราะห์โดยละเอียดซึ่งอาจจะมีความแตกต่างเล็กน้อย แต่ส่วนตัวประกอบของหน่วยคำที่มีความหมายพ้องกันแต่ก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งจะแสดงให้เห็นเอกลักษณ์ในความแตกต่างอาจจะเป็นเป้าหมายของการใช้เช่นบุคคล หรือสรรพสิ่ง สิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม นอกจากนี้ยังพบว่าคำพ้องความหมายที่มีหน่วยคำปรากฏร่วม แต่บางคำมีชนิดของคำที่มากกว่าหนึ่งชนิด ซึ่งในการใช้คำนั้นๆ ก็ต้องขึ้นอยู่กับหน้าที่ของคำที่จะแสดงออกแตกต่างกันในแต่ละบริบททางอรรถศาสตร์ ตลอดจนการใช้หน้าที่ทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกัน

สำหรับลักษณะโครงสร้างของคำประเภทดังกล่าว ส่วนใหญ่มักเป็นโครงสร้างคำประสมแบบคู่ขนาน ซึ่งแต่ละคำมีความหมายพ้องความใกล้เคียงกัน นำไปสู่การใช้คำที่ผิดพลาดในบริบทต่างๆ ซึ่งเป็นรูปแบบคำประสมแบบรวมคำ (联合式) ทั้งสิ้น 100 คำ คิดเป็นร้อยละ 78.74 โดยกลุ่มคำประสมแบบรวมคำ (联合式) มีจำนวน 32 กลุ่ม จาก 59 กลุ่ม ซึ่งหลักการประกอบกันของหน่วยคำที่มีความหมายใกล้เคียงหรือพ้องกันมาประกอบเป็นหนึ่งคำศัพท์ส่วนใหญ่ความหมายจะไม่เปลี่ยนและบางกลุ่มคำนั้นสามารถใช้ทดแทนกันได้บางบริบท หรือความหมายใกล้เคียงกันไม่สามารถใช้แทนกันได้ขึ้นอยู่กับหลักการใช้ของไวยากรณ์ ซึ่งก็ทำให้ผู้เรียนสับสนง่ายในการเกิดข้อผิดพลาด เนื่องจากทั้งโครงสร้างและความหมายมีความใกล้เคียงยากที่จะวิเคราะห์ ผู้เรียนจะต้องพิจารณาการใช้โดยอาศัยบริบทให้เหมาะสม

ประเด็นที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพความเข้าใจในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน มีอัตราการใช้ถูกต้องเกินร้อยละ 50 จำนวน 35 ข้อ และอัตราการใช้ถูกต้องไม่ถึงร้อยละ 50 จำนวน 25 ข้อ ซึ่งพบว่า ส่วนอัตราการใช้ที่ถูกต้องจะพบว่าเป็นคำที่พบเจอบ่อย หรือมีข้อสังเกตในการจับคู่เลือกใช้คำในบริบทนั้นที่เหมาะสม และสามารถวิเคราะห์แยกแยะความแตกต่างได้ชัดเจน เช่น กลุ่มคำ “保” (保证、保障), “制” (控制、限制), “接” (接受、接收), “信” (相信、信赖、信任), “解” (理解、了解) เป็นต้น ทั้งนี้ส่วนใหญ่ที่ใช้คำไม่ถูกต้อง เกิดจากการที่กลุ่มคำมีความหมายใกล้เคียงกันมากจนไม่สามารถแยกแยะหรือวิเคราะห์ความแตกต่างในบริบทหรือสถานการณ์ในการใช้คำได้ เช่น กลุ่มคำ “望” (盼望、希望、期望、渴望), “适” (适宜、合适、适合、适当), “感” (感激、感谢), “动” (激动、感动) เป็นต้น

ประเด็นที่ 3 ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัญหาและข้อผิดพลาดในการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน สามารถอภิปรายผลของลักษณะการเกิดข้อผิดพลาด ได้ 2 ประเภทใหญ่ คือ ข้อผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ (语法偏误) และข้อผิดพลาดในด้านของความหมายของคำ (词义偏误) โดยข้อผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์ (语法偏误) ที่พบข้อผิดพลาดในการใช้มากที่สุด คือ หน้าที่ของวากยสัมพันธ์ (句法功能) มีข้อผิดพลาดถึง 527 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.60 รองลงมา คือ ชนิดของคำ (词性) 374 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.95 และการใช้คำปรากฏร่วมประกอบกันของคำ (搭配对象) คิดเป็นร้อยละ 7.80 ตามลำดับ โดยหน้าที่ของวากยสัมพันธ์ที่ผู้เรียนมักสับสนผิดพลาดบ่อย คือ การที่คำกริยานั้นไม่สามารถตามด้วยกรรมได้ แต่ผู้เรียนชาวไทยก็เลือกที่จะใช้กรรมตามคำกริยา เป็นต้น หรือ การที่คำกริยาบางคำเป็นภาคแสดงแต่สามารถตามด้วยคำขยายกริยาวิเศษณ์ได้ แต่บางคำไม่สามารถ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gu Weiwei (Gu, 2018) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำพ้องความหมายกริยาพยางค์เดียว-คู่ของผู้เรียนชาวไทยในระดับต้น

พบว่าปัญหาการเกิดข้อผิดพลาด ได้แก่ ด้านความหมาย วัจนลีลาภาษา การประกอบกันทางพยางค์เสียง การใช้คำประกอบกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านไวยากรณ์การประกอบกันและหน้าที่ทางไวยากรณ์จะปรากฏเห็นได้ชัดเจน

สำหรับข้อผิดพลาดในด้านของความหมายของคำ (词义偏误) นั้นพบว่า ขอบเขตของความหมายและความเหมาะสมของเป้าหมายการนำไปใช้ (词义范围、适用对象) เป็นปัญหาอุปสรรคข้อผิดพลาดในการใช้สูงสุด จำนวนถึง 1094 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.17 รองลงมา คือ ความกว้างแคบขอบเขตการใช้ (使用范围) คิดเป็นร้อยละ 24.73 และระดับความเข้มข้นความหมายอรรถศาสตร์ (语义轻重) คิดเป็นร้อยละ 14.23 สุดท้ายคือ วัจนภาษา(ถ้อยคำ)(ภาษาพูด ภาษาเขียน) (语体色彩 (口语、书面语) คิดเป็นร้อยละ 5.52 ซึ่งผลจากการวิจัยในการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างศึกษาคำประพจน์ดังกล่าวในครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศุภชัย แจ่มใจ** (Jeangjai, 2009) ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความแตกต่างของคำพ้องความภาษาจีนพบว่าปัญหาส่วนใหญ่คือผู้เรียนไม่สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างได้ ทำให้เลือกใช้คำที่ไม่เหมาะสม กล่าวคือ 1. ด้านความหมายของคำศัพท์ มีความหมายกว้างแคบแตกต่างกัน ด้านระดับความหมาย มีระดับความหมายหนักเบาหรือเข้มข้นต่างกัน เช่น 希望-盼望 (หวัง-เฝ้าปรารถนา) แต่ละคู่คำแรกมีระดับของความหมายที่เบากว่าคำหลัง การเน้นหนักความหมาย ความหมายแฝงของคำศัพท์ (语体色彩) 2. การประกอบคำศัพท์(ความเคยชินของการประกอบคำศัพท์, ขอบข่ายและเป้าหมายการใช้) 3. ลีลาภาษา (ภาษาพูดหรือภาษาเขียนภาษาทางการหรือภาษาไม่เป็นทางการ, ภาษาท้องถิ่นหรือภาษาจีนกลาง, ภาษาโบราณหรือภาษาปัจจุบัน, คำทับศัพท์หรือคำศัพท์บัญญัติ) 4. ลักษณะทางไวยากรณ์(ชนิดของคำศัพท์, การเป็นส่วนประกอบของประโยค, ชนิดของประโยค, ความสามารถในการซ้ำคำ) ซึ่งหากสรุปแล้วในด้านความหมาย หากคำที่มีความหมายพ้องกัน หรือใกล้เคียงกัน ก็เป็นอุปสรรคที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการเรียนรู้ภาษาจีนได้สูง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Zhu Zhiping (Zhu, 2004) ที่ได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางอรรถศาสตร์ด้านคำพ้องความหมายที่มีหน่วยคำปรากฏร่วมในสองพยางค์เสียงเป็นข้อผิดพลาดที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47 โดยกล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้คำในภาษาจีนนั้นก็คือ ความหมายที่ใกล้เคียงกันนั่นเอง

นอกจากนี้ยังพบประเด็นที่น่าสนใจบางประการดังนี้คือ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยยังมีปัญหาเรื่องขอบเขตของความหมายและความเหมาะสมของเป้าหมายการใช้คำพ้องความที่มีหน่วยคำปรากฏร่วมให้เหมาะสมและถูกต้องกับบริบท เนื่องจากความผิดพลาดประเภทนี้มีความถี่มากที่สุด ผู้เรียนเมื่อแปลคำภาษาจีนนั้นเป็นภาษาแม่ แล้วขาดการคิดวิเคราะห์ลักษณะเป้าหมายที่เหมาะสมในการใช้สามารถใช้กับสรรพสิ่งที่เป็นามธรรมหรือรูปธรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อสังเกตและจุดต่างของแต่ละคำที่มีความหมายพ้องกันตลอดจนสภาวะการเรียนรู้การให้ข้อมูลและรับข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอน ไม่ได้ถูกเน้นหรือให้ความสำคัญในชั้นเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน ความผิดพลาดที่พบมากเป็นลำดับที่สอง คือ การขอบเขตของการใช้ความกว้างแคบในการใช้ ดังนั้นสำหรับจุดสังเกตในการใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสม ไม่เพียงพิจารณาแค่ความหมายโดยกว้าง หากแต่ต้องดูความหนักเบาของคำเมื่อใช้ในแต่ละบริบท แม้กระทั่งการเน้นหนักความหมายในแต่ละหน่วยคำ เนื่องจากบางบริบทการใช้คำที่มีหน่วยคำปรากฏร่วมเดียวกัน แต่นั้นความหมายในแต่ละหน่วยคำต่างกัน ตลอดจนลีลาวัจนภาษาความหมายแฝงเชิงบวกและลบ หรือปรากฏในเชิงภาษาพูดและภาษาเขียน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำให้แยกแยะความแตกต่างในการใช้ คำลักษณะดังกล่าวได้อีกทางหนึ่ง

เมื่อวิเคราะห์มูลเหตุของการผิดพลาดในการใช้คำ สามารถแบ่งได้ ดังนี้ 1. ปัญหาจากผู้เรียน เนื่องจากเกิดจากอิทธิพลแง่ลบของภาษาแม่ ผู้เรียนมีความเข้าใจภาษาได้ไม่ดีเพียงพอ ขาดความเข้าใจในการใช้ให้

ถูกต้องกับบริบท 2. ปัญหาจากระดับความยากของภาษา เกิดมูลเหตุจากความหมายที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกัน จึงไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างได้ รวมถึงข้อสังเกต ระดับคำที่เกิดข้อผิดพลาดได้บ่อยและมากนั้น มักเป็นระดับคำในระดับกลางถึงสูง 3. ปัญหาผู้สอนและการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนใช้รูปแบบการสอนแบบแปลดั้งเดิม ซึ่งเมื่อแปลเป็นภาษาปลายทางอาจเกิดความคลาดเคลื่อนทางความหมายและบริบทในการใช้ ซึ่งผู้สอนไม่ได้ให้ความสำคัญในการชี้แนวทางให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นความแตกต่าง 4. ปัญหาด้านตำราเรียน เนื่องจากสถาบันการศึกษาไทยส่วนใหญ่จะใช้ตำราหรือแบบเรียนจากสำนักพิมพ์จีน ซึ่งในส่วนของคำศัพท์จะมีการแปลความหมายเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่ไม่ได้มีคำอธิบายในการใช้เพิ่มเติม จึงสร้างความสับสนในการใช้เป็นอย่างมาก หากในบทเรียนต้นเจอบางคำศัพท์เดียวกันเป็นความหมายทั่วไป แต่เมื่อเรียนในระดับสูงขึ้นคำศัพท์เดิมแต่แสดงความหมายที่ซับซ้อนขึ้น ผู้เรียนก็จะเกิดข้อผิดพลาดในการใช้มากขึ้นหากไม่เข้าใจหลักการใช้อย่างแท้จริง

ประเด็นที่ 4 แนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนในด้านการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมภาษาจีน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าคำไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ไม่มีทางที่จะแปลเป็นอีกภาษาหนึ่งได้เต็มความหมาย แต่จะมีความแฝงนัยความหมายที่มีความเชื่อมโยงกันอยู่ระหว่างคำ ดังนั้นผู้เรียนและผู้สอนจึงไม่ควรเน้นเฉพาะคำแปลอย่างเดียวแต่ต้องเข้าใจหลักเกณฑ์ เรียนรู้และฝึกทักษะการรับรู้ ทำความเข้าใจและการวิเคราะห์การใช้คำในบริบทสถานการณ์ต่างๆให้มากยิ่งขึ้น โดยไม่เพียงแต่อธิบายความหมายของคำอย่างเดียว แต่ควรมีการอธิบายถึงแต่ละหน่วยคำที่ประกอบเป็นคำ เน้นความเชื่อมโยงในเครือข่ายกลุ่มคำประเภทเดียวกัน ในขณะเดียวกันผู้สอนสามารถนำหลักการที่ได้ไปใช้ประยุกต์และบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดทำตำราเรียนที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียนชาวไทย เพื่อช่วยจัดการและแก้ปัญหาข้อผิดพลาดและความสับสนในคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะรูปแบบของคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วมนำไปสู่การที่ผู้สอนควรมีแนวทางการสร้างตารางและชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคำที่ใกล้เคียงกัน และรูปแบบการวางตำแหน่งของประโยค เพื่อป้องกันความผิดพลาดเนื่องจากอิทธิพลการถ่ายโอนของภาษาแม่ และจากการที่ไม่ชำนาญทางภาษาเป้าหมายมากพอและนำมาอนุมานเปรียบเทียบใช้อย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการใช้ได้ง่าย

2 จากผลการศึกษาสภาพการใช้ ปัญหาและข้อผิดพลาดของคำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏร่วม ทำให้ผู้สอนสามารถนำคลังข้อมูลทางภาษาไปใช้ในการปลูกฝังและสร้างสัญชาตญาณความหยั่งรู้ทางภาษา (语感) ให้แก่ผู้เรียนได้ซึมซับและเกิดความรู้ความเข้าใจโดยสรุปเป็นกฎเกณฑ์ทางภาษาของตนเองเพื่อประมวลผลในการใช้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการเก็บข้อมูล พบว่า ปริมาณคำศัพท์ที่ศึกษาในครั้งนี้อยู่ในวงค่อนข้างจำกัด ดังนั้นหากในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยสามารถขยายวงคำศัพท์ในการวิจัยให้กว้างมากยิ่งขึ้น โดยเน้นคำที่มักปรากฏคำผิดในตำราเรียนภาษาจีน ต่อยอดในการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยแก้ไขปัญหารวมทั้งยกระดับพัฒนาศักยภาพในการเรียนภาษาจีนดังกล่าว เพื่อลดอัตราข้อผิดพลาดในการใช้คำศัพท์ภาษาจีนโดยเฉพาะคำศัพท์ในหมวดหน่วยคำปรากฏร่วม และมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

2. ผู้วิจัยพบว่า จากการศึกษาสภาพการใช้คำกริยาพ้องความหมายหน่วยคำปรากฏรวม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถศึกษารูปแบบในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคำที่เกิดข้อผิดพลาดบ่อย เพื่อสร้างโมเดลรูปแบบการเรียนรู้ในการใช้ Problem base learning ให้ผู้เรียนได้มีแนวทางข้อควรระวังหรือข้อสังเกตในการใช้คำลักษณะที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ง่าย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

References

- Anchaleenukul, S. (2019). *Thai morphological system*. Bangkok: Chulalongkorn University Press (In Thai).
- Beijing Advanced Innovation Center for Language Resources. (2019). *HSK dynamic composition corpus*. Retrieved June 10, 2019, from Beijing Language and Culture University: <http://hsk.blcu.edu.cn/> (In Chinese)
- Dong, Y. (1989). View on parts of same morpheme of Chinese disyllabic word. *Thinking and Wisdom*, 8(1), 41-43 (In Chinese).
- Feng, Z. (2010). *Modern Chinese usage dictionary*. Chengdu: Sichuan Lexicographical Press (In Chinese).
- Ge, B. (2001). *Modern Chinese lexicology*. Jinan: Shandong People's Publishing House (In Chinese).
- Gu, W. (2018). The study on the use of monosyllabic and disyllabic synonymous verbs with a same morpheme in Thai students. Thesis in Master's degree, Yunnan University (In Chinese).
- Iamworamate, T. (2018). *A new Chinese-Thai dictionary* (35th ed.). Bangkok: Ruam Sarn (In Thai).
- Jeangjai, S. (2009). The Analysis of Differences in Chinese Synonyms for Thai Learner. *Songklanakarin Journal of Social Sciences and Humanities*, 15(6), 1026-1036. Retrieved from <https://kaekae.oas.psu.ac.th/ojs/psuhsej/include/getdoc.php?id=1577&article=703&mode=pdf> (In Thai)
- Liu, Y. (2001). *Practical Modern Chinese Grammar*. Beijing: The Commercial Press (In Chinese).
- Mei, J., Zhu, Y., Gao, Y., & Yin, H. (1996). *Tongyici Cilin* (2nd ed.). Shanghai: Shanghai Lexicographical Publishing House (In Chinese).
- Regional Education Office No.3. (2020). *The conditions and problems of organizing active learning (Active Learning) of basic educational institutions in the area under the responsibility of Region Education Office No.3*. Ratchaburi: Region Education Office No.3 (In Thai).
- The Dictionary Department of the Institute of Linguistics of the Chinese Academy of Social Sciences. (2016). *Modern Chinese Dictionary* (7th ed.). Beijing: The Commercial Press (In Chinese).
- Yang, J. (2004). How to compare the usage of synonyms in classroom teaching. *Chinese Teaching in the World*, 18(3), 96-104. Retrieved from <https://cstj.cqvip.com/Qikan/Article/Detail?id=11127770> (In Chinese)
- Zhu, Z. (2004). Error Analysis on Chinese Dissyllabic Compounds in Semantics. *Chinese language teaching*, 24(2), 61-65. doi:10.3969/j.issn.1003-7365.2004.02.012. (In Chinese)